

SZAKDOLGOZAT

Tájékoztató

Budapest

2013. november

© Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar, 2013.

Minden jog fenntartva. Az anyag egészben vagy részletekben történő sokszorosítása, elektronikus eszközök segítségével való tárolása vagy bármilyen formában és eszközzel való átvitele csak a Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kar engedélyével lehetséges.

A SZAKDOLGOZAT ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A hallgatónak az oklevél megszerzéséhez szakdolgozatot (diplomamunkát) kell készítenie. A szakdolgozat célja az adott tudományterület bármely problémakörének önálló tudományos igényű feldolgozása révén elősegíteni, hogy a hallgató szakmai tevékenység során fejlessze lényegmegragadó képességét, elsajátítsa a könyvtárhasználat és irodalomkutatás módszereit és képes legyen véleményét tömören és szabatosan megfogalmazni.

A szakdolgozat egy tudományos igényességgel megírt, a fogorvostudomány gyakorlatához és elméleti hátteréhez szorosan kapcsolódó témát feldolgozó, alkotó jellegű, elméleti megalapozottságú, gyakorlati megközelítést alkalmazó szakmai feladat. A szakdolgozat a hallgató tanulmányaira támaszkodva, a hazai és nemzetközi szakirodalom tanulmányozásával és felhasználásával a témavezető irányításával dolgozandó ki. A témavezető a kar oktatója és kutatója, illetve dékáni engedéllyel külső szakember is lehet (TVSz. 24.§.2.) A téma feldolgozása során a témához tartozó alapvető és legújabb hazai és nemzetközi munkákat is fel kell használni.

A szakdolgozat témák meghirdetésének és jóváhagyásának rendje:

Az oktatási szervezeti egység témajegyzéket készít, amelyen a témavezetők nevét is fel kell tüntetni. Azt a témát, mely kidolgozás alatt áll vagy amelynek megvédésétől számított három év még nem telt el, meghirdetni nem lehet. A szervezeti egységek témajegyzékeiket –a magyar és az idegen nyelvű képzésben résztvevő hallgatók számára külön-külön összeállítva - minden tanév június végéig megküldik a Dékáni Hivatalnak (illetve az illetékes Idegennyelvű Titkárságoknak), ahol összesítik azokat és elektronikusan eljuttatják az évfolyamfelelősön - a külföldi hallgatók által megválasztott hallgatón (évfolyamfelelős) - keresztül, a szeptemberben a IV. évfolyamba lépő hallgatókhoz. Az évfolyamfelelős (vagy a HÖK választmánya alapján felkért személy) elektronikus táblázatot készít, melyet a HÖK által készített és a Dékáni Hivatal által jóváhagyott kitöltési útmutatóval együtt eljuttat a IV. éves hallgatókhoz. A hallgatók csak abból a szakdolgozat témajegyzékből választhatnak, amilyen nyelvű képzésben részt vesznek. A lezajlott egyeztetések és megállapodások után minden hallgató saját kezűleg, két példányban kitölti a Kar honlapjáról letölthető konzultációs lapot, melyen feltüntetik a választott témát és a témavezető nevét. A kitöltött lapokat minden IV. éves hallgatónak legkésőbb október 30-ig a témát kiíró oktatási szervezeti egységben igazoltatni kell (témavezető aláírása, pecsétje). A konzultációs lap egyik példányát az adott szervezeti egység tanulmányi felelősének kell bemutatni, aki ellenjegyzésével igazolja, hogy a kiválasztott témát egyszerre többen nem dolgozzák ki. Az ellenjegyzett, befogadást igazoló lapot a 7. szemeszter szorgalmi idejének végéig kell a Dékáni Hivatalban leadni. A konzultációs lap másik példánya a hallgatónál marad, melyet a kötelező konzultációk alkalmával témavezetőjével köteles láttamoztatni.

A hallgató az intézetek által meghirdetett témákon kívüli témából is írhat szakdolgozatot, amennyiben azt valamely intézet befogadja és a témához a témavezetőt is felkéri.

A dékán mentességet adhat szakdolgozat megírása alól annak a hallgatónak, aki:

- Első helyezésben részesült (legfeljebb két szerző esetén) rektori pályamunkát írt
- Szakmai tudományos társaság pályázatán díjazásban részesült pályamunkát írt

A diplomamunka megírása alóli felmentés a védés kötelezettsége alól nem mentesít (TVSz. 24.§. 10.)

Szakdolgozat témájának menet közbeni megváltoztatására a 8. szemeszter szorgalmi idejének végéig van lehetőség, melynek feltétele az új téma befogadó nyilatkozatának DH-ba történt eljuttatása.

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A szakdolgozat önálló szakmai munkán alapuló, tárgyi ismereteket és szintetizáló képességet igazoló, értekező tanulmány. Készítésekor a magyar nyelv (vagy idegen nyelvű képzés esetén az adott nyelv) szabályait és helyesírását szem előtt kell tartani. Az egyes fejezetek felépítése, egymáshoz való viszonya logikus, a mondanivaló egymásból következik, fogalmazását tekintve folyamatos szabad szöveges leírás.

A dolgozat tagolása:

- **Cím**
Legyen rövid, tömör, a tartalmat jól kifejező.
- **Tartalom**
Tartalmazza az alább felsorolt számozott fejezetek, és az esetleges további alfejezetek címét és az oldalszámokat.
- **Bevezetés**
A téma elméleti és/vagy gyakorlati jelentőségének bemutatása, a témaválasztás indoklása.
- **A szakdolgozat célkitűzése**
Annak megfogalmazása, hogy milyen szakmai célokat kíván a szerző elérni a téma bemutatásával, a kiválasztott probléma kidolgozásával és/vagy megoldásával.
- **A téma szakirodalmi háttere**
A választott témakör legfontosabb hazai és nemzetközileg publikált közleményeinek szintetizált bemutatása. Ez lehet a témakör jelentőségének, problémáinak ismertetése, az alkalmazott módszerek bemutatása, a kapcsolódó eredmények, megállapítások, következtetések, ajánlások, hasonló témák feldolgozásainak ismertetése.

- Alkalmazott módszerek

A téma feldolgozása során alkalmazott kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztikai elemzések, alkalmazott szoftverek, relevancia szerint. Itt kerülhet sor a projekt munka eszköztárának ismertetésére is, amennyiben a szakdolgozatba az beépítésre kerül.

- Eredmények

Az elért szakmai eredmények tényszerű felsorolása, értelmezéssel együtt. Ábrák, táblázatok segíthetik az eredmények rendszerbe foglalását és értelmezését.

- Következtetések, előremutató megállapítások, javaslatok

Az eredményekre támaszkodó megállapítások, következtetések, jövőbe mutató ajánlások, irodalomban fellelhető vélemények megerősítése, ütköztetése, elvetése.

- Összefoglalás

A dolgozat lényegének tömör összefoglalása. Az összefoglalás a szakdolgozatban nem szereplő új információkat, megállapításokat már nem tartalmazhat.

- Irodalomjegyzék (ld. formai követelményeket)

- Minden, nem saját szellemi termék (közlemény, ábra, táblázat) megjelenítése esetén meg kell adni a szakirodalmi forrást, amit az irodalomjegyzékben fel kell tüntetni. **Ennek elmaradása plagizálásnak minősül, mely vizsgálat megindítását, adott esetben a hallgatói jogviszony azonnali felfüggesztését vonhatja maga után.**

- Köszönetnyilvánítás

- Azon közreműködő partnerek felsorolása, akik a dolgozat elkészítésében segítségre voltak, akár adatszolgáltatással, elemzéssel, szakmai tanácsok nyújtásával.

- Ábrák, táblák (a dolgozatban szöveg között is szerepelhet)

- Minden ábrát és táblázatot – elkülönítetten – címmel és sorszámmal kell ellátni. A címet, a táblázat fejléceit, az ábrák mértékegységeit úgy kell megadni és feltüntetni, hogy az ábrák és a táblázatok szövegkörnyezettől függetlenül is értelmezhetőek legyenek. A szövegben minden ábrára és táblázatra hivatkozni kell, egyébként a dolgozatban nem szerepelhet. Ugyanaz az információtartalom ábra és táblázat formájában egyszerre ne kerüljön megjelenítésre. Amennyiben valamely ábra, táblázat valamely irodalmi forrásból származik, azt alatta fel kell tüntetni a hivatkozás pontos megadásával.

- Fogalomjegyzék, rövidítésjegyzék (szükség szerint)

- Mellékletek

- Nem szorosan a mondanivalóhoz kapcsolódó vagy hosszabb anyagokat, pl. ábrát, táblázatot, kérdőívet, egyéb dokumentumot mellékletben kell feltüntetni. A mellékletet is sorszámmal és címmel kell ellátni és a szövegben hivatkozni kell rá.

A SZAKDOLGOZAT FORMAI KÖVETELMÉNYEI

A dolgozat általános **formai követelményei** a következők:

- terjedelem: 50 000 karakternél nem lehet kevesebb és 100 000 karakternél nem lehet több. A terjedelemben a táblázatok és az irodalomjegyzék is beletartozik, de az ábra, lábjegyzet, bibliográfia nem.
- margók: alul, felül, jobb és baloldalon egyaránt 2,5 cm-es
- kötés margó: baloldalon, értéke 1,5 cm
- oldalszámozás az oldal alján, középre helyezve minden oldalt a címlaptól kezdődő sorszámozással kell ellátni
- a bekezdés igazítása: sorkizárt
- betűnagyság: 12
- betűtípus: Times New Roman
- **betűszín:** fekete
- sortávolság: 1,5
- tartalomjegyzék: oldalszámmal ellátva a dolgozat elején
- ábrák, táblázatok mindegyik sorszámozott, címmel ellátott, szöveggörnyezettől függetlenül is értelmezhető, a szövegben sorszámmal mindegyik meghivatkozásra kerül
- nyomtatás: kizárólag a lap egyik oldalára történhet
- leadandó példányszám: 3 papír alapú és 1 elektronikus

A három papír alapú példányt fekete bőrkötésben kérünk leadni (arany betűs feliratokkal). A külső borítón fel kell tüntetni, a „SZAKDOLGOZAT” felirat alatt a hallgató nevét és a beadás évszámát; a belső borítón a dolgozat címét, a hallgató nevét, a témavezető nevét, titulusát és munkahelyét. A dolgozat gerincén a hallgató neve és az évszám kerüljön feltüntetésre.

Az elektronikus változatot „world” és „pdf” formátumban kell elkészíteni.

- irodalomjegyzék:

Az alábbi szempontok szerint összeállítva és a dolgozat végén feltüntetve.

Az irodalmi tételekre az idézésben a szerző és az évszám feltüntetésével kell hivatkozni. Lehetőség van arra is, hogy az irodalomjegyzék szerinti sorszám kerüljön feltüntetésre szögletes zárójel alkalmazásával.

Az irodalomjegyzékben a szerzők szerint abc sorrendet kell alkalmazni. A könyvek, monográfiák esetében meg kell adni a szerző(k) nevét, a kiadás évszámát, a publikáció címét, a kiadó nevét és a kiadás helyét. Folyóirat cikk esetében a szerző(k), évszám, cím mögött a folyóirat *dőlt betűvel* szedett neve mellett, a folyóirat kötetszámát és az oldalszámot (-tól, -ig) is fel kell tüntetni.

Lehetőség van internetes forrás megjelölésére is, mely kapcsán a szerző, valamint a közlemény címe mögött a pontos internetes cím, és a lekérdezés pontos dátuma kerül feltüntetésre.

Fontos, hogy minden felsorolt irodalmi tételre hivatkozni kell a dolgozatban, és minden olyan megállapítás, tény, adat, amely nem a szakdolgozat szerzőjének szellemi terméke, tartalmazza az adatforrást. Ha egy forrásra a dolgozatban több helyen is hivatkozik a szerző, értelemszerűen valamennyi helyen meg kell jelölni a forrást. Fontos követelmény, hogy szó szerinti idézet csak idézőjelek között, pontos forrásmegjelöléssel, az idézet helyének pontos megadásával (könyv és folyóirat esetén oldalszám) idézhető. Ennek elmulasztása plagizálásnak számít, amely súlyosabb esetben a hallgatói jogviszony azonnali felfüggesztését vonhatja maga után!

Példák sorszámozott tételek alkalmazására:

...

...: „Az egyes plakk-baktériumok bakteriális felszíni molekuláik révén a sulcus háms sejtekkel is képesek kommunikálni.” [23]

...

Referenciák

...

23. Gera I: A bakteriális biofilm és a kémiai plakk-kontroll lehetőségei. Irodalmi összefoglaló *Fogorv. Szle.* 2008; 101: 91-99.

24. Gera I: *Parodontológia*. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2009; 94.

...

A szakdolgozat külső és belső borítói a következő mintákat kövessék:

Külső borító:

<p style="text-align: center;">S Z A K D O L G O Z A T</p> <p style="text-align: center;">...(A HALLGATÓ NEVE)...</p> <p style="text-align: center;">Budapest évszám.</p>
--

Belső borító:

Semmelweis Egyetem
Fogorvostudományi Kar

...(AHALLGATÓ NEVE)...
...(A DOLGOZAT CÍME)...

Témavezető:

(a témavezető neve)
(a témavezető titulusa)
(a témavezető munkahelye)

IDŐBEOSZTÁS, HATÁRIDŐK

A hallgató a szakdolgozat elkészítésének idejében legalább három alkalommal köteles a témavezetőnél jelentkezni, amely kapcsán a konzulens ismerteti a szakdolgozat elkészítésével kapcsolatos követelményeket és tárgyi lehetőségeket, valamint időarányosan ellenőrzi a szakdolgozat készültségi állapotát. Első alkalommal legkésőbb a 8. szemeszter szorgalmi idejének végéig. Második alkalommal a 9. szemeszter szorgalmi időszakának második hetéig, amikor a hallgató beszámol az általa végzett munkáról. A harmadik alkalommal a 9. szemeszter szorgalmi idejének végéig, mely kapcsán a témavezető értékeli a hallgató eredményeit és eligazítást ad azok végleges formába öntéséhez, a szakdolgozat megírásához és annak beadásához.

Az elkészült diplomamunkát legkésőbb a végzés évében február 15.-ig kell a tanszékhez benyújtani három papír alapú példányban (előbb ismertetett formai követelmények szerint) és ezen kívül elektronikus formában is (world és pdf formátumban egyaránt).

A SZAKDOLGOZAT BÍRÁLAT FOLYAMATA

A záróvizsgára bocsátás feltétele a végbizonyítvány (abszolutorium) megszerzése [Nftv.108.§.(43.)] mellett a témát kiíró intézet vezetője részéről felkért bíráló által elfogadott, és a bíráló bizottság előtt sikeresen megvédett szakdolgozat. Minden szakdolgozatról bíráló és a témavezető külön-külön írásos véleményt készít. A bíráló és a témavezető által javasolt szakdolgozat minősítés nem része a bírálatnak.

A szakdolgozatról írt bírálatokat a hallgatók legkésőbb 5 nappal a szakdolgozat védelme előtt kézhez kapják.

A szakdolgozat megvédése magában foglalja egy maximum 8 perces, a szakdolgozat legfontosabb tartalmi elemeit, megállapításait összefoglaló, vetítéssel (powerpoint) összekötött előadást, és a bíráló által feltett kérdések megválaszolását.

SZAKDOLGOZAT BÍRÁLATI SZEMPONTOK

Nem bocsátható védelemre a plágiumot tartalmazó dolgozat! Plágiumnak minősül a szó szerinti idézet idézőjel és a forrás megjelölésének hiányában; ábra, statisztikai adat, illusztráció átvétele a forrás megjelölése nélkül; szöveg vagy szövegrészlet parafrázálása (azaz a szerző saját szavaival átfogalmazott szövegvétel) a forrás megjelölése nélkül.

1. A dolgozat felépítése

- Könnyen áttekinthető-e dolgozat?
- A dolgozat tartalma illeszkedik-e a címhez?
- Vannak-e előremutató ajánlások, következtetések?
- A dolgozat tagolása segíti-e a dolgozat szerkezetének felismerését?
- A dolgozat felépítése, szerkezete szakmailag helyes, logikus?
- Az egyes fejezetek illetve alfejezetek megfelelően elkülönülnek-e egymástól?

2. A dolgozat szakmai relevanciája

- A célkitűzést teljesíti-e a dolgozat, a megállapítások alátámasztottak-e?
- Az oktatott tananyag releváns témakörei megjelennek a dolgozatban?
- Az önálló vizsgáldás előtérbe helyezése
- A szakdolgozat középpontjában álló téma vizsgálata, elemzése során megjelenített módszereket, eszközöket helyesen alkalmazza a szerző?
- Minden szükséges elemzési módszert megjelenít?
- Az eredmények, következtetések logikusak, helytállóak-e, a szakirodalomban fellelhető eredmények tükrében értékelésre kerülnek-e?

3. Hivatkozások használata

- Helyesen használja-e a hallgató a referenciákat?
- Az hivatkozott referenciákat megfelelően, kritikus szemlélettel foglalja-e össze a problémakör bemutatása, elemzése, az eredmények értelmezése interpretálása során?
- Az idézési mód teljesíti-e az elvárásokat?
- A szövegben szereplő hivatkozások megtalálhatók-e a hivatkozási listában és fordítva?
- Irodalomjegyzék releváns-e (jelentős irodalmi tételek szerepeltetése, naprakészség, témakörhöz illeszkedés)?
- Formailag helyesen készült?
- Tartalmaz-e külföldi szakirodalmi hivatkozást?

4. Az ábrák és táblázatok használata, egyéb formai követelmények

- Minden ábrára illetve táblázatra történik hivatkozás a szövegben?
- A hivatkozás alapján könnyen megtalálhatók-e ezek?
- Az ábrák illetve táblázatok számozottak-e, van-e címük, illetve van-e hivatkozás a forrásra?
- Van-e áttekinthető tartalomjegyzék?
- Az oldalak számozottak-e?

- A fejlécben, illetve láblécben vannak-e releváns információk és ezek segítik-e a dokumentumban történő tájékozódást?
- Helyesírás, fogalmazás helyessége megfelelő?

5. Szakkifejezések helyes és konzekvens használata

- Egységes-e, helyes-e a szerző által használt terminológia?
- Idegen nevek elfordulása esetén egységesen kezeli-e ezeket a hallgató (latin orvosi terminológia koherens alkalmazása, intézmények nevei)?
- Használ-e rövidítésjegyzéket, fogalommagyarázatot?

6. A dolgozat egységes képet nyújt-e?

A SZAKDOLGOZAT ÉRTÉKELÉSE

A szakdolgozat - mely a kötelezően választandó tárgyak körébe tartozik - értékelése 1-5 fokozatú osztályzattal történik. Érdemjegyek: elégtelen (1), elégséges (2), közepes (3), jó (4), jeles (5) Az értékelésnél tekintetbe kell venni a dolgozatba foglalt önálló vizsgáldás mértékét.

A szakdolgozat megvédése az oktatási szervezeti egység legalább háromtagú bizottsága előtt történik. Ennek elnöke az oktatási szervezeti egység vezetője vagy az általa kijelölt, a szervezeti egységhez tartozó minősített oktató, valamint a témavezető és a szervezeti egység további egy oktatója.

A határidőre be nem adott illetve formailag nem megfelelő (pl:kevesebb mint 50.000 karakter) szakdolgozatok javítására, kiegészítésére és újbóli benyújtására megfelelő (pl. egy hónap) határidő után, de legkésőbb a 10. szemeszter május 1-ig kerülhet sor. A védelem kapcsán tartalmi okok miatt elégtelen érdemjegyet kapott szakdolgozatok újbóli benyújtására augusztus 20-ig van mód. Ezen hallgatók a rendes államvizsgára nem, csak az augusztus végi póttámvizsgára bocsáthatóak. Elégtelen szakdolgozatot pótolni csak egy alkalommal lehet. (TVSz. 24.§. 8.)

A SZAKDOLGOZAT KEZELÉSE

Az oktatási szervezeti egység vezetője a sikeresen megvédett szakdolgozat egy példányát a védelem követően a hallgatónak visszaadja, a másik két példány és az értékelését igazoló védési jegyzőkönyv egy példánya az oktatási szervezeti egységnél marad. A szakdolgozatot (a papír

alapú és elektronikus verziót) az oktatási szervezeti egység könyvtárában 5 évig meg kell őrizni.

A védési jegyzőkönyv egy példányát legkésőbb április 1-ig kell eljuttatni a Dékáni Hivatalba, vagy idegen nyelvű képzésben részt vevő jelölt esetében az adott idegen nyelvű titkárság részére.

Kiadja:

Semmelweis Egyetem

Fogorvostudományi Kar

 Budapest, VIII. kerület, Üllői út 26.

 1-266-0453

 semmelweis.hu/fok

Felelős kiadó: Dr. Hermann Péter dékán